

Verkkoliite 1

Sijainnin ja ajan ilmaiseminen suomen kielessä

Tämä kysely toteutetaan osana Turun yliopistossa suoritettavaa tutkimusta, jonka aiheena ovat erilaiset sijainnin ja ajan ilmaisemisen tavat suomen kielessä.

Tässä kyselyssä vastaat kahteen tuottotehtävään ja kahteen arviointitehtävään. Kyselyyn vastaaminen vie noin 5 minuuttia. Kysely on anonyymi. Kiitos osallistumisesta!

Vastaajan taustatiedot

Ikä *

- alle 20 20–35 35–50 50–65 yli 65

Äidinkieli *

Voit merkitä useita.

- suomi muu, mi(t)kä?

Ylin suoritettu tutkinto tai koulutusaste *

- Peruskoulu
 Toisen asteen tutkinto
 Alemmpi korkeakoulututkinto
 Ylempi korkeakoulututkinto

Oletko opiskellut yliopistossa kieliaineita tai kielitieteitä? *

- Kyllä, mitä?
 En

Tuottotehtävä 1

Suomen kielessä esiintyy erilaisia sijaintia kuvaavia sanoja, kuten

(kirjaston) **vieressä**

(kotia) **kohti**

(talon) **lähistöllä**

pitkin (peltoa)

läpi (metsän)

ympäri (kaupunkia).

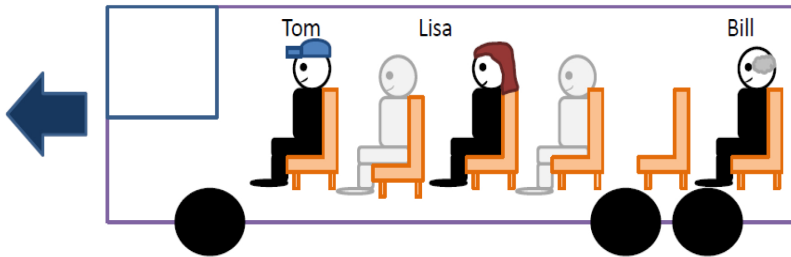
Niiden avulla kuvataan sijaintia, joka liittyy tiettyyn suhteutuskohtaan (kirjasto, koti jne.).

Seuraavassa tehtävässä Sinun pitäisi käyttää tämäntapaisia (ei välttämättä edellä mainittuja) sanoja kuvataksesi kuvan esittämää sijaintisuhdetta. Kirjoita tyhjään kohtaan **kokonainen ilmaus**, jossa on mukana sekä suhdetta ilmaiseva sana että sulkeisiin merkitty suhteutuskohta (missä taivutusmuodossa tahansa): esimerkiksi Pekka on **talon lähistöllä** (ei pelkkä *lähistöllä*).

Tuottotehtävä 1

Kuvalle tässä tehtävässä kuvan esittämiä **sijaintisuhteita**. Kirjoita tyhjään kohtaan **kokonainen ilmaus**, jossa on mukana sekä **suhdetta ilmaiseva sana** että **sulkeisiin merkitty suhteutuskohta** (missä taivutusmuodossa tahansa).

Tom, Lisa ja Bill istuvat bussin eri osissa. Kuvaa täydellisellä lauseella **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa **bussiin** niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä he ovat. *

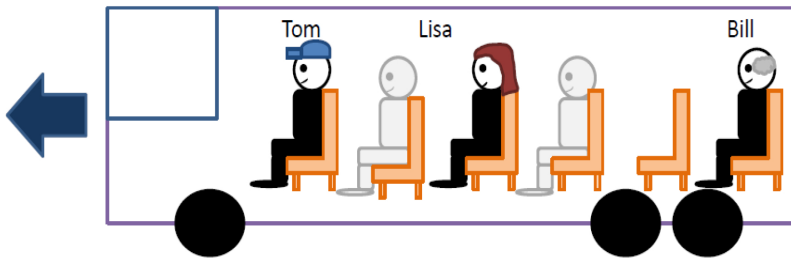

(bussi)

(bussi)

Tom on mutta Bill on

Tom, Lisa ja Bill istuvat bussin eri osissa. Kuvaaa täydellisellä lauseella **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa **Lisa**an niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä he ovat. *

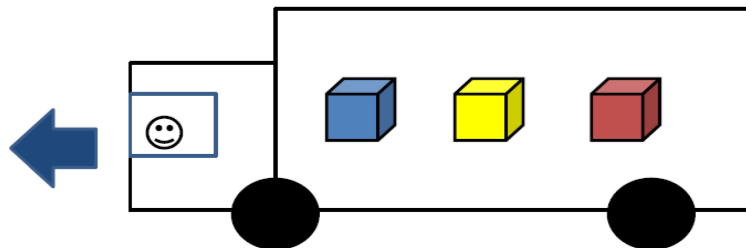

(Lisa)

(Lisa)

Tom on mutta Bill on

Eriväriset laatikot on lastattu kuorma-auton tavaratilaan. Kuvaaa täydellisellä lauseella **sinisen** ja **punaisen laatikon** sijaintia suhteessa **tavaratilaan** niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä ne ovat. *

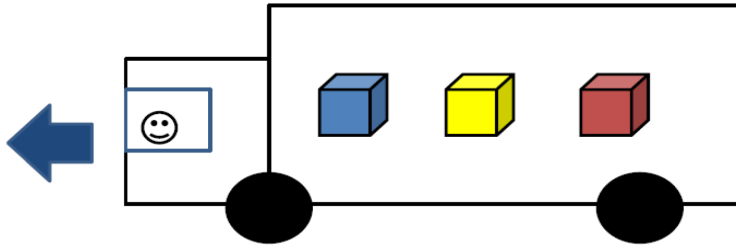

(tavaratila)

(tavaratila)

Sininen laatikko on mutta punainen laatikko on

Eriväriset laatikot on lastattu kuorma-auton tavaratilaan. Kuvaaa täydellisellä lauseella **sinisen** ja **punaisen laatikon** sijaintia suhteessa **kehtaiseen laatikkoon** niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä ne ovat. *

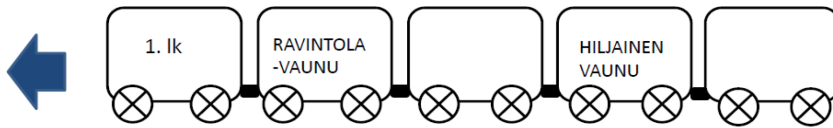

(keltainen laatikko)

(keltainen laatikko)

Sininen laatikko on mutta punainen laatikko on

Ohitsesi kiitävässä Pendolino-junassa on 1. luokan vaunu, ravintolavaunu ja hiljainen vaunu. Missä ne sijaitsevat? Kuvaa täydellisellä lauseella **1. luokan vaunun** ja **hiljaisen vaunun** sijaintia suhteessa **junan** kokonaisuuteen niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä ne ovat. Junan kulkusuunta on merkitty nuolella. *

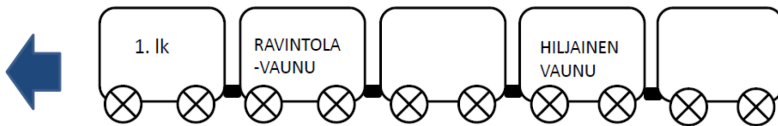

(juna)

(juna)

1. luokan vaunu on mutta hiljainen vaunu on

Ohitsesi kiitävässä Pendolino-junassa on 1. luokan vaunu, ravintolavaunu ja hiljainen vaunu. Missä ne sijaitsevat? Kuvaa täydellisellä lauseella **1. luokan vaunun** ja **hiljaisen vaunun** sijaintia suhteessa **ravintolavaunuun** niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä ne ovat. Junan kulkusuunta on merkitty nuolella. *

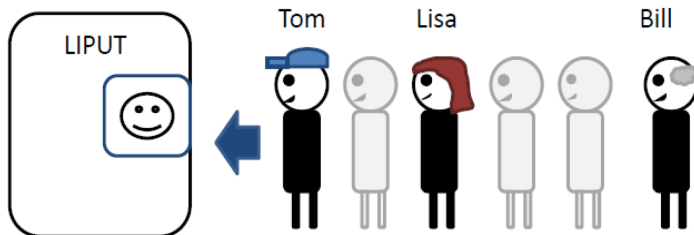

(ravintolavaunu)

(ravintolavaunu)

1. luokan vaunu on mutta hiljainen vaunu on

Tom, Lisa ja Bill seisovat elokuvateatterin lippujonossa. Kuvaa täydellisellä lauseella **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa **jonoon** niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä he ovat. *

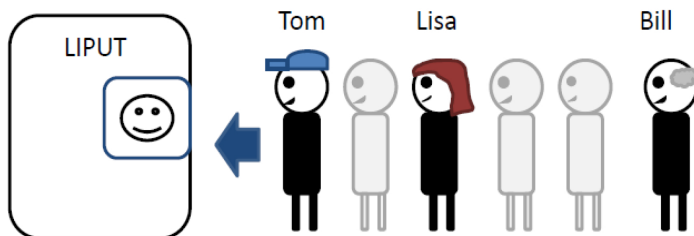

(jono)

(jono)

Tom on mutta Bill on

Tom, Lisa ja Bill seisovat elokuvateatterin lippujonossa. Kuvaa täydellisellä lauseella **Tomin** ja **Billin** sijaintia suhteessa **Lisaan** niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä he ovat. *

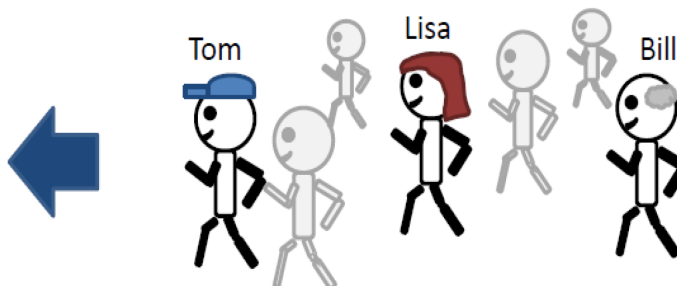

(Lisa)

(Lisa)

Tom on mutta Bill on

Tom, Lisa ja Bill osallistuvat juoksukilpailuun. Nuoli kuvaa juoksijoiden liikesuuntaa. Kuvaa täydellisellä lauseella **Tomin** ja **Billin** sijaintia suhteessa juoksijoiden **letkaan** niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä he ovat. *

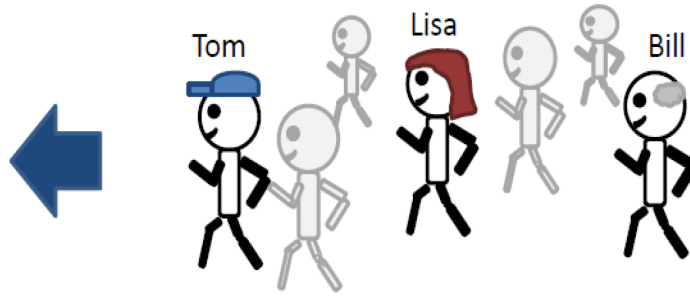

(letka)

(letka)

Tom on mutta Bill on

Tom, Lisa ja Bill osallistuvat juoksukilpailuun. Nuoli kuvaa juoksijoiden liikesuuntaa. Kuvaa täydellisellä lauseella **Tomin** ja **Billin** sijaintia suhteessa **Lisaan** niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä he ovat. *

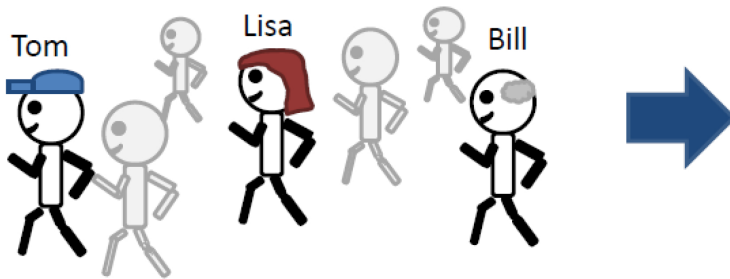

(Lisa)

(Lisa)

Tom on mutta Bill on

Tom, Lisa ja Bill osallistuvat takaperinjuoksukilpailuun. Nuoli kuvaa juoksijoiden liikesuuntaa. Kuvaa täydellisellä lauseella **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa juoksijoiden **letkaan** niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä he ovat. *

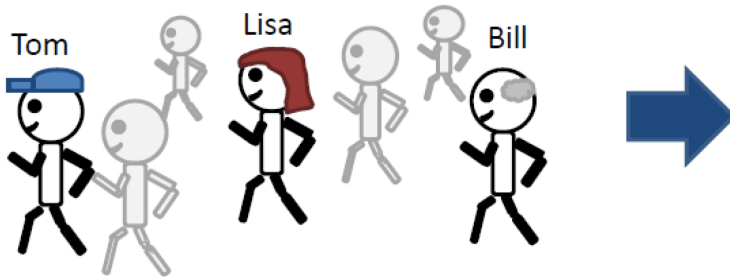

(letka)

(letka)

Tom on mutta Bill on

Tom, Lisa ja Bill osallistuvat takaperinjuoksukilpailuun. Nuoli kuvaa juoksijoiden liikesuuntaa. Kuvaa täydellisellä lauseella **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa **Lisaan** niin, että sellainenkin henkilö, joka ei näe kuvaa, ymmärtäisi, missä he ovat. *

(Lisa)

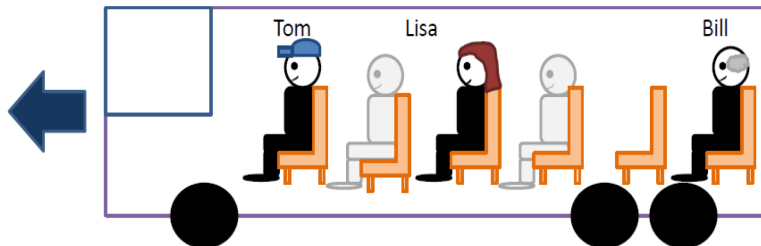
(Lisa)

Tom on mutta Bill on

Arviointitehtävä 1

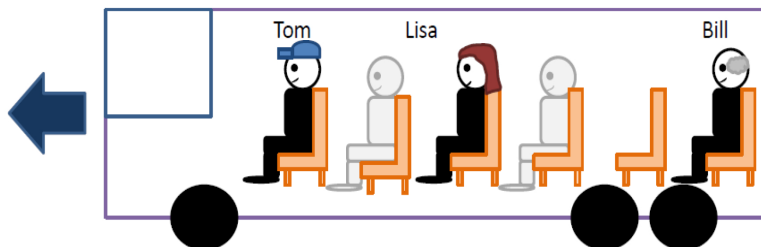
Seuraavaksi näet kuvan tilanteesta ja erilaisia sitä kuvaavia lauseita. Arvioi, kuinka hyvin lauseet sopivat kuvaamaan tilanteita. Käytä arviointiskaalaa 1–5 niin, että 1 tarkoittaa kielessä mahdotonta tai tilanteeseen sopimatonta lausetta, 5 tarkoittaa täysin hyväksyttävää ja tilanteeseen sopivaa lausetta, jollaista voisit itsekin käyttää.

Tom, Lisa ja Bill istuvat bussin eri osissa. Voidaanko seuraavilla lauseilla mielestäsi kuvata **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa **bussiin**?

	1	2	3	4	5
Tom istuu bussin edessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Tom istuu bussin edellä *	☐	☐	☐	☐	☐
Tom istuu bussissa edessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill istuu bussin takana *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill istuu bussin perällä *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill istuu bussissa takana *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill istuu bussin perässä *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill istuu bussin jäljessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän)	☐	☐	☐	☐	☐

Tom, Lisa ja Bill istuvat bussin eri osissa. Voidaanko seuraavilla lauseilla mielestäsi kuvata **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa **Lisaan**?

	1	2	3	4	5
Tom istuu Lisan edessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Tom istuu Lisan edellä *	☐	☐	☐	☐	☐
Tom istuu Lisaa edellä *	☐	☐	☐	☐	☐

Bill istuu Lisan takana *

Bill istuu Lisan perässä *

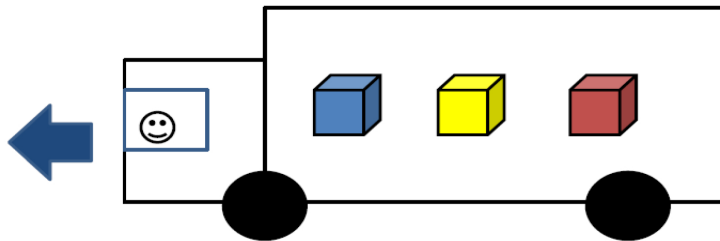
Bill istuu Lisan jäljessä *

Bill istuu Lisan jälkeen *

Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän)

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

Eriväriset laatikot on lastattu kuorma-auton tavaratilaan. Voidaanko seuraavilla lauseilla kuvata **sinisen** ja **punaisen** laatikon sijaintia suhteessa **tavaratilaan**?

Sininen laatikko on tavaratilan edessä *

Sininen laatikko on tavaratilan edellä *

Sininen laatikko on tavaratilassa edessä *

Sininen laatikko on tavaratilan perällä *

Sininen laatikko on tavaratilan takana *

Punainen laatikko on tavaratilassa takana *

Punainen laatikko on tavaratilan perällä *

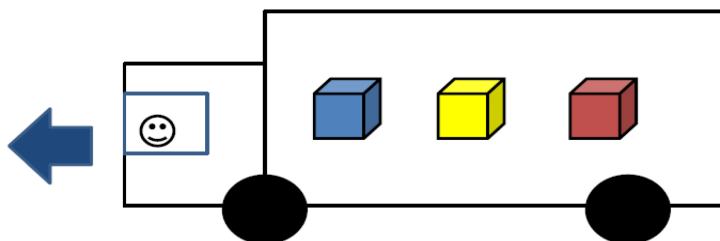
Punainen laatikko on tavaratilan perässä *

Punainen laatikko on tavaratilan jäljessä *

Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän)

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

Eriväriset laatikot on lastattu kuorma-auton tavaratilaan. Voidaanko seuraavilla lauseilla kuvata **sinisen** ja **punaisen** laatikon sijaintia suhteessa **keltaiseen** laatikkoon?

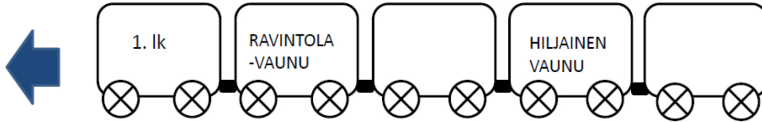
Sininen laatikko on keltaisen laatikon edessä *

Sininen laatikko on keltaisen laatikon edellä *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

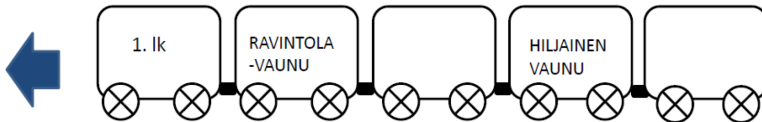
- Sininen laatikko on keltaista laatikkoa ennen *
- Punainen laatikko on keltaisen laatikon takana *
- Punainen laatikko on keltaisen laatikon perässä *
- Punainen laatikko on keltaisen laatikon jäljessä *
- Punainen laatikko on keltaisen laatikon jälkeen *
- Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän)

Ohitsesi kiitävässä Pendolino-junassa on 1. luokan vaunu, ravintolavaunu ja hiljainen vaunu. Junan kulkusuunta on merkitty nuolella. Voidaanko seuraavilla lauseilla kuvata **1. luokan vaunun** ja **hiljaisen vaunun** sijaintia suhteessa **junan** kokonaisuuteen?

1. luokan vaunu on junan edessä *
1. luokan vaunu on junan alussa *
1. luokan vaunu on junan edellä *
1. luokan vaunu on junassa edessä *
- Hiljainen vaunu on junan perässä *
- Hiljainen vaunu on junan takana *
- Hiljainen vaunu on junan lopussa *
- Hiljainen vaunu on junan jäljessä *
- Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän)

Ohitsesi kiitävässä Pendolino-junassa on 1. luokan vaunu, ravintolavaunu ja hiljainen vaunu. Junan kulkusuunta on merkitty nuolella. Voidaanko seuraavilla lauseilla kuvata **1. luokan vaunun** ja **hiljaisen vaunun** sijaintia suhteessa **ravintolavaunuun**?

1. luokan vaunu on ravintolavaunun edessä *
1. luokan vaunu on ravintolavaunun edellä *
1. luokan vaunu on ravintolavaunua edellä *
1. luokan vaunu on ravintolavaunusta edellä *
1. luokan vaunu on ravintolavaunua ennen *
- Hiljainen vaunu on ravintolavaunun takana *
- Hiljainen vaunu on ravintolavaunun perässä *
- Hiljainen vaunu on ravintolavaunun jäljessä *

Hiljainen vaunu on ravintolavaunua jäljessä *

Hiljainen vaunu on ravintolavaunusta jäljessä *

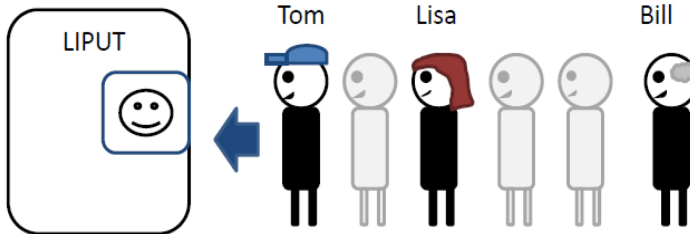
Hiljainen vaunu on ravintolavaunun jälkeen *

Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän)

Tom, Lisa ja Bill seisovat elokuvateatterin lippujonossa. Sopivatko seuraavat lauseet kuvaamaan **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa **jonoon**?

Tom on jonon alussa *

1 2 3 4 5

Tom on jonon edellä *

Tom on jonon edessä *

Tom on jonossa edessä *

Bill on jonon takana *

Bill on jonon lopussa *

Bill on jonon päässä *

Bill on jonon perässä *

Bill on jonon perällä *

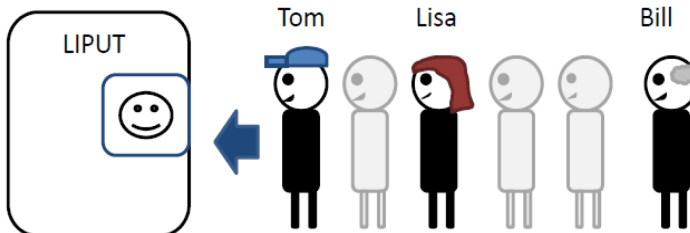
Bill on jonon jäljessä *

Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän)

Tom, Lisa ja Bill seisovat elokuvateatterin lippujonossa. Sopivatko seuraavat lauseet kuvaamaan **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa **Lisaan**?

Tom on Lisan edellä *

1 2 3 4 5

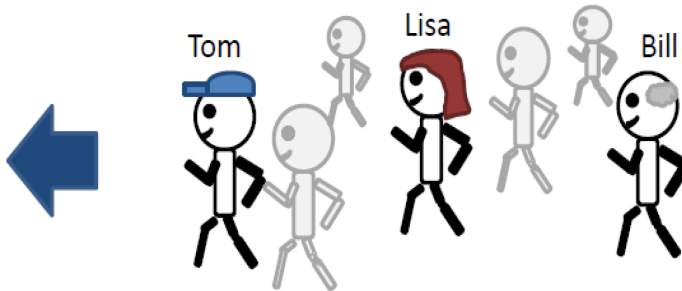

Tom on Lisaa edellä *

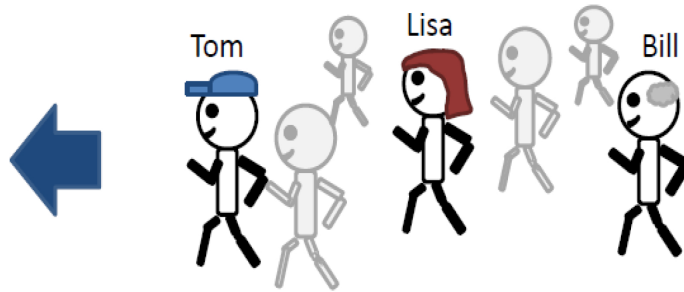
- Tom on Lisan edessä * ● ● ● ● ●
  - Tom on Lisaa ennen * ● ● ● ● ●
  - Bill on Lisan takana * ● ● ● ● ●
  - Bill on Lisaa jäljessä * ● ● ● ● ●
  - Bill on Lisan perässä * ● ● ● ● ●
  - Bill on Lisan jäljessä * ● ● ● ● ●
  - Bill on Lisasta jäljessä * ● ● ● ● ●
  - Bill on Lisan jälkeen * ● ● ● ● ●
- Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän) ● ● ● ● ●

Tom, Lisa ja Bill osallistuvat juoksukilpailuun. Nuoli kuvaa juoksijaletkan liikesuuntaa. Arvioi, sopivatko seuraavat lauseet kuvaamaan **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa juoksijoiden **letkaan**?

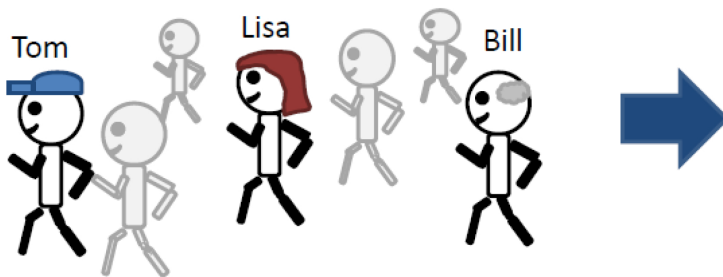
- Tom on letkan alussa * 1 2 3 4 5
● ● ● ● ●
  - Tom on letkan edellä * ● ● ● ● ●
  - Tom on letkan edessä * ● ● ● ● ●
  - Tom on letkan kärjessä * ● ● ● ● ●
  - Tom on letkassa edessä * ● ● ● ● ●
  - Bill on letkan takana * ● ● ● ● ●
  - Bill on letkan lopussa * ● ● ● ● ●
  - Bill on letkan päässä * ● ● ● ● ●
  - Bill on letkan perässä * ● ● ● ● ●
  - Bill on letkan jäljessä * ● ● ● ● ●
- Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän) ● ● ● ● ●

Tom, Lisa ja Bill osallistuvat juoksukilpailuun. Nuoli kuvaa juoksijaletkan liikesuuntaa. Arvioi, sopivatko seuraavat lauseet kuvaamaan **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa **Lisaan**?

	1	2	3	4	5
Tom on Lisan edellä *	☐	☐	☐	☐	☐
Tom on Lisaa edellä *	☐	☐	☐	☐	☐
Tom on Lisan edessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Tom on Lisaa ennen *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill on Lisan takana *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill on Lisaa jäljessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill on Lisan perässä *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill on Lisan jäljessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill on Lisasta jäljessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill on Lisan jälkeen *	☐	☐	☐	☐	☐
Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän)	<input type="text"/>				☐

Tom, Lisa ja Bill osallistuvat takaperinjuoksu kilpailuun. Nuoli kuvaa juoksijoiden liikesuuntaa. Arvioi, sopivatko seuraavat lauseet kuvaamaan **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa juoksijoiden **letkaan**?

	1	2	3	4	5
Bill on letkan alussa *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill on letkan edellä *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill on letkan edessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill on letkan kärjessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Bill on letkassa edessä *	☐	☐	☐	☐	☐
Tom on letkan takana *	☐	☐	☐	☐	☐
Tom on letkan lopussa *	☐	☐	☐	☐	☐
Tom on letkan päässä *	☐	☐	☐	☐	☐

Tom on letkan perässä *

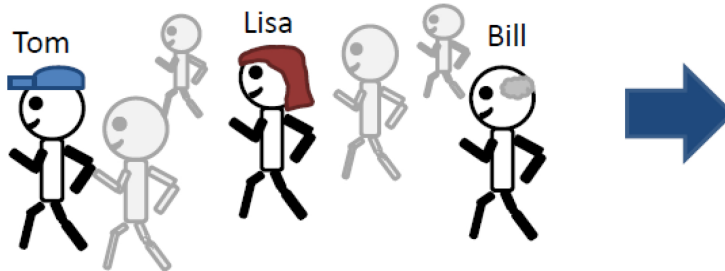
Tom on letkan jäljessä *

Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän)

Tom, Lisa ja Bill osallistuvat takaperinjuoksukilpailuun. Nuoli kuvaa juoksijoiden liikesuuntaa. Arvioi, sopivatko seuraavat lauseet kuvaamaan **Tom**in ja **Bill**in sijaintia suhteessa **Lisa**an?

Bill on Lisan edellä *

1 2 3 4 5

Bill on Lisaa edellä *

Bill on Lisan edessä *

Bill on Lisaa ennen *

Tom on Lisan takana *

Tom on Lisaa jäljessä *

Tom on Lisan perässä *

Tom on Lisan jäljessä *

Tom on Lisasta jäljessä *

Tom on Lisan jälkeen *

Muu ilmaus, mikä? (valitse ensin numero arviointiskaalalta vastataksesi tähän)

